

Thema Gezondheid en Zorg

'Expeditie het Gezonde Noorden'

Boer, H., de Boer, J., Colman, K., van Dijk, M. & Poelman, S.

Noorderpoort, Hanzehogeschool Groningen & Rijksuniversiteit Groningen

ZonMW project Preventie in onderwijs: Minor Expeditie het Gezonde Noorden
Studenten van initiële opleidingen van verschillende onderwijsachtergronden (MBO, HBO, WO) werken met elkaar, én met stakeholders zoals burgers, bedrijven en lokale overheden aan, en leren van, complexe gezondheidsvraagstukken uit de praktijk kaderend in de maatschappelijke transitieopgaven.

Casus groep jongeren

Vraagstuk: hoe kunnen jongeren gezond en gelukkig in de regio wonen?

Problemen zoals woningtekort en gebrek aan werkgelegenheid dragen bij aan jongeren die uit de regio Eemsdelta vertrekken, maar ze hebben wel ideeën om de samenleving te verbeteren.

Uitkomst: app die overzicht geeft van activiteiten voor jongeren in de regio.

Casus groep ouderen

Vraagstuk: hoe kunnen ouderen toekomstbestendig wonen in de regio?

De focus ligt op ouderen die langer thuis willen wonen; samenwerking tussen verschillende domeinen zoals zorg en bouw speelt hierin een rol.

Uitkomst: flyer om bewustwording voorbereiding oude dag te stimuleren.

Highlights geleerde lessen

- Betere integratie van MBO/HBO/WO is cruciaal voor samenwerking.
- Duidelijkheid over vraagstukken en langdurig betrekken van belanghebbenden is essentieel.
- Democratiseer het leerproces door studenten meer invloed te geven.
- Regelmatige afstemming tussen docenten is waardevol voor het onderwijs.

Expeditie het Gezonde Noorden

Thema Gezondheid en zorg

ZonMW project Preventie in onderwijs: Minor Expeditie het Gezonde Noorden

Onze maatschappij en regio staan voor een aantal grote uitdagingen die vragen om transities; langdurige processen die maatschappelijke systemen structureel veranderen. Voor de zorg- en welzijnssectoren kan deze transitie worden samengevat als een verschuiving van probleemgerichte zorg naar zorg voor gezondheid en welzijn.

Studenten van initiële opleidingen van verschillende onderwijsachtergronden (MBO, HBO, WO) werken met elkaar, én met stakeholders zoals burgers, bedrijven en lokale overheden aan, en leren van, complexe gezondheidsvraagstukken uit de praktijk kaderend in de maatschappelijke transitieopgaven. Deze regionale leergemeenschap is ingebed in de Innovatiewerkplaats “Meer gezonde jaren voor Appingedam”.

Studenten krijgen methodes en concepten aangeboden die ze toerusten om op een systematische wijze het gezondheidsvraagstuk aan te pakken. Studenten werken samen met andere betrokkenen en reflecteren regelmatig op zowel het samenwerkingsproces als hun individuele ontwikkelproces, waarbij ze begeleid worden door een docent.

Casus groep jongeren

Vraagstuk: hoe kunnen jongeren gezond en gelukkig in de regio wonen

Het is belangrijk om vooral samen met jongeren de samenleving zo in te richten dat men toewerkt aan gezondheid en welzijn. Zij zijn de toekomst. In Appingedam draagt grotendeels het woningtekort, de aardbevingsproblematiek, relatief minder werkgelegenheid en de afname van (veilige en plezierige) ontmoetingsplekken bij aan het wegtrekken van jongeren uit Eemsdelta. Dit neemt niet weg dat jongeren trots zijn op waar ze vandaan komen en ideeën en wensen hebben over het verbeteren van de samenleving in hun gemeente/regio.

Uitkomst: app die overzicht geeft van activiteiten voor jongeren in de regio

Casus groep ouderen

Vraagstuk: hoe kunnen ouderen toekomstbestendig wonen in de regio

Er zijn steeds meer ouderen en steeds minder zorgprofessionals om voor ouderen te zorgen. De focus moet verschuiven naar de sociale en fysieke omgeving van de ouderen, om zo veilig en gezond mogelijk langer thuis te kunnen wonen. In Appingedam is deze transitie volop in gang. Diverse domeinen werken steeds meer samen: zorg, welzijn, (steden)bouw, etc. Er wordt er gekeken naar herindeling van wijken. De sloop-nieuwbouw door de aardbevingsproblematiek biedt hier kansen in. Het is een opgave om met ouderen in gesprek te gaan over hun behoeftes rondom dit vraagstuk en jongeren en volwassenen die nog niet direct met dit vraagstuk te maken hebben bewust te laten worden.

Uitkomst: flyer om bewustwording voorbereiding oude dag te stimuleren.

Highlights geleerde lessen:

- Integratie MBO/HBO/WO

Wanneer we niet voldoende gedeelde tijd voor alle studenten waarborgen, dan beperkt dit de samenwerking van alle studenten. Vooral de MBO studenten liepen hierin vast. Hiervoor kunnen in de onderwijsorganisatie de stages van de MBO studenten van bij het begin gekoppeld worden aan organisaties die betrokken zijn bij het gezondheidsvraagstuk uit de praktijk. Wat kan er binnen de vaste structuren van het mbo nog vrijgespeeld worden?

- Onderwijsinhoudelijk

Onduidelijkheid over het vraagstuk (wat is het probleem) leidt tot moeite met maken van bv ecosysteem en timing van methodes versus zicht op vraagstuk (van probleem gericht naar 'wenkend perspectief').

- Procesmatig

Sommige studenten kregen het niet zelfstandig voor elkaar om op korte tijd bewoners en andere stakeholders in het lerende collectief te betrekken. Door het proces aan te laten sluiten op bestaande bewoners initiatieven zijn de stakeholders meer aan zet en kunnen studenten ervaren dat het niet spannend is om met bewoners in contact te komen. Het blijft belangrijk dat studenten ervaren dat het 'doen' en buiten de comfortzone treden nodig is.

Ons programma kan nog meer door de studenten zelf vormgegeven worden. Hoe kunnen we het leer- en onderwijsproces verder democratiseren? Al veel invulling in de les zelf, maar wellicht ook aan studenten vragen: kijkend naar deze leeruitkomsten, wat hebben jullie nu nodig?

We hebben het regelmatig onderling afstemmen als team docenten gemist. Waardevol om tijd te bewaken voor docenten voor onderlinge afstemming.

Quotes van studenten tijdens minor

"De structuur wordt helderder, in het begin wist ik niet wat ik aan het doen was maar nu zie ik beter hoe de onderdelen zich tot elkaar verhouden"

"Ik besef me dat niet alles wat wordt aangeboden even relevant hoeft te zijn en dat niet alles moet"

"Je gaat mee in het gedachtengoed van de mensen om je heen. Als je dus binnen je bubbel blijft dan blijf je op een manier denken, en nu met de diversiteit word je automatisch in andere denkrichtingen bewogen"

"Ik heb tijdens deze minor veel meer geleerd dan in de vakken waarvan ik gewoon les kreeg. Dat ik een tentamen moet maken en daar vervolgens weer minstens de helft van vergeet"

Ingekorte versie op de poster

Thema: Gezondheid en zorg

ZonMW project Preventie in onderwijs: Minor Expeditie het Gezonde Noorden

Studenten van initiële opleidingen van verschillende onderwijsachtergronden (MBO, HBO, WO) werken met elkaar, én met stakeholders zoals burgers, bedrijven en lokale overheden aan, en leren van, complexe gezondheidsvraagstukken uit de praktijk kaderend in de maatschappelijke transitieopgaven.

Jongeren: Problemen zoals woningtekort en gebrek aan werkgelegenheid dragen bij aan jongeren die uit de regio vertrekken, maar ze hebben wel ideeën om de samenleving te verbeteren.

Uitkomst: app die overzicht geeft van activiteiten voor jongeren in de regio

Ouderen: De focus ligt op ouderen die langer thuis willen wonen; samenwerking tussen verschillende domeinen zoals zorg en bouw speelt hierin een rol.

Uitkomst: flyer om bewustwording voorbereiding oude dag te stimuleren.

Highlights geleerde lessen:

Betere integratie van MBO/HBO/WO is cruciaal voor samenwerking.

Duidelijkheid over vraagstukken en langdurig betrekken van belanghebbenden is essentieel.

Democratiseer het leerproces door studenten meer invloed te geven.

Regelmatige afstemming tussen docenten is waardevol voor het onderwijs.

Meer weten?

Projectleider: Katrien Colman, Hanzehogeschool

k.s.f.colman@pl.hanze.nl